

— Діти! Усі до мене! — раз по раз гукала матуся, але дітлахи все стрибали й борюкалися в густих лопухах. — Ну де ви всі? Діти, до мене!

Але ніхто й не думав слухатися. Лише час від часу хтось на мить вискакував із заростів і одразу ж у них зникав.

— Що ж, — хмикнула мама, — зараз побачимо, хто тут найспритніший. Мама припала до землі й завмерла, готуючись до стрибка.

Першою попалася Мушка. Вона була викапана мама — чорна-чорнісінька, з білими лапками, білим комірцем, білим кінчиком хвоста й білим носиком.

Вони довгенько йшли вздовж річки, аж раптом мама зупинилася.
— Перепочиньте трохи, — сказала вона.
— А що це за місце? — спитав Споглядайко, уважно роззираючись.
— Це — Притика, пристань, до якої люди припинають свої човни.
Кошенята лише тепер помітили, що біля берега, припнуті мотузками до
дерев'яних кілків, на воді погойдуються химерні дерев'яні творіння.

— Оті більші — то лодії. У них є вітрила й весла. На таких люди можуть навіть море переплисти. А ті, що менші, — то рибальські човни. Люди плавають у них Почайною та Дніпром.

— Дніпром? — перепитала Поспішуня.

— Дніпро — це велика річка, в яку зовсім неподалік впадає Почайна, — пояснила мама-кішка. — Скоро побачите.

На околиці Нижнього міста, віддалік від інших будинків, на невисокому белебні стояла кузня.

— Мамо, а чому кузня аж тут? — спитав Споглядайко.

— Бо в кузні живе вогонь, — пояснила мама. — Щоб не сталося пожежі, кузню завжди ставлять подалі від осель.

Від кузні справді пашіло жаром. А ще пахло розпеченим залізом.

Коваль раз у раз гепав молотом по ковадлу. Важко дихав міх, роздмухуючи жар у ковальській печі. Хлопчина років дванадцяти усім тілом налягав на важіль, що примушував міх набирати й видмухувати на жар повітря. Скрізь були ковальські інструменти. Під стіною стояла діжка з водою. Коваль підійшов до неї та занурив у воду ще червоний клинок. Вода зашипіла й запарувала.

